

Jaarverslag van de secretaris over het jaar 2023.

Het afgelopen verenigingsjaar liep van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. Een jaar zonder beperkende maatregelen, waarin alle activiteiten doorgang konden vinden. Hierna een inhoudelijk verslag van onze activiteiten.

Ledenaantal:

Onze vereniging had op 31 december 2023 105 (was 101 in 2022) enkelvoudige leden en 55 (was 61 in 2022) leden (twee personen) met gezinslidmaatschap. In totaal zijn dit 215 leden (was 223 in 2022). Daarnaast zijn er nog 2 ereleden. Ook zijn er 26 betalende abonnementen op de Effer en 16 ruilabonnementen met andere verenigingen en instellingen. Verder ontvangen enkele verenigingen de Effer digitaal.

We namen afscheid van:

Arnold Bevers
Peter van Vlokhoven
Wim Dobbelsteen
Wim v.d. Heijden
Wim van Kaathoven
Tonny v.d. Baar-van Kaathoven
Gerry van Hoof
Riky v.d. Tillaar

Daarnaast hebben we ook afscheid genomen van Thea Kemps-Verbakel, Nico Kuijlaars en Ineke Coolen. Zij waren geabonneerd op De Effer.

Het bestuur van Heemkundekring 't Hof van Liessent condoleert de nabestaanden met het verlies.

Bestuursvergaderingen:

Het bestuur heeft in de afgelopen periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 zeven keer vergaderd en wel op 16 januari 2023, 27 februari 2023, 24 april 2023, 5 juni 2023, 28 augustus 2023, 16 oktober 2023 en 11 december 2023.

Daarnaast heeft het DB regelmatig overleg gehad m.b.t. afwikkeling van de lopende zaken en is steeds voorafgaande aan de bestuursvergaderingen bij elkaar geweest om de vergadering voor te bereiden.

Het bestuur bestond het afgelopen jaar uit de navolgende personen: (In alfabetische volgorde) mevrouw Nelly van den Biggelaar-Jansen (secretaris), de heer Louis Doomernik (voorzitter), de heer Walter van Houten, mevrouw Teuny van Leuken-de Lange, de heer Joost van Luijt, mevrouw Annie Swinkels-van Eijndhoven (penningmeester) en mevrouw Hélène Wunderink-de Wit.

Dialecten:

De werkgroep dialecten is dit jaar maar een keer bij elkaar geweest. Vanwege omstandigheden lagen de activiteiten op een laag pitje. Vanaf januari 2024 wordt de draad weer opgepakt wat betreft de dialectwoorden en met de dialectendag in het vooruitzicht zal er weer actief gewerkt worden.

Effer:

De Effer is dit jaar vier keer verschenen en bevatte weer diverse interessante artikelen, waaronder interviews met Piet van Lierop, Dinie van de Nobelen, Ria Senders en Miet Leenders-van Rooi.

Deze interviews werden gehouden door mevrouw Henny Bevers-van den Baar. Henny maakte ook de bij het interview behorende kwartierstaten, waarbij gebruik gemaakt wordt van het programma van de Pro-Gen Gebruikersgroep door de werkgroep Genealogie. Naast de gebruikelijke informatie voor de leden, worden er ook artikelen opgenomen die door de redactie en leden worden aangeleverd. Ook maken we gebruik van informatie van Heemkundekringen uit de regio die voor onze leden interessant is.

Er verschenen artikelen van Henny Bevers over "Misdaad in vroeger jaren". Naar aanleiding van de presentatie van zijn biografie schreef Joep Coppens over "Levenslang beeldhouwer". Henk Verbakel vertelde over "Uit het (vroegere) leven gegrepen". Van Jan Tielemans ontvingen we "Zo gaat de molen".

Verder een aantal interessante artikelen o.a. "De Boerderij zoals die vruger waar" uit het boekje "In en um de boerderij". Uiteraard hebben we ook uitgebreid aandacht besteed aan "100 Jaar Wilhelminakanaal".

D'n Effer was door het jaar heen zeer goed gevuld. Dank aan het enthousiasme van de redactieleden voor deze mooie prestatie. Een deel van de foto's op de voor- en achterzijde van De Effer werden verzorgd door de heer Carl van den Baar en mevrouw Nelly de Groot.

Genealogie:

Voor de interviews in de Effer worden de kwartierstaten gemaakt. Hiervoor kan men o.a. putten uit de gegevens op de microfiches die verkregen zijn van het Regionaal Historisch Centrum (RHCE) in Eindhoven. Verder is men steeds bezig om aanvullende informatie toe te voegen in het genealogie programma Pro-gen. Hiermee is men voorlopig nog wel bezig. De werkgroep Memorix maakt dankbaar gebruik van deze gegevens bij het registreren van de foto's met bijschriften in de computer.

Heemhuis:

Normaliter is het Heemhuis elke woensdagochtend geopend van 9.00 tot 12.00 uur. Met uitzondering van de wintermaanden is ook op dinsdagavond het Heemhuis geopend van 19.00 tot 21.00 uur. Onze vrijwilligers van de werkgroep Memorix zijn dan bezig met het digitaliseren van foto's en ander materiaal en het op orde brengen van het archief. Op woensdag om de twee weken repeteert ons eigen koor de Heemkundjes in het Heemhuis onder leiding van een deskundige dirigent. Tijdens de openingstijden komen vooral op de woensdagochtend diverse bezoekers naar ons Heemhuis met vragen van velerlei aard en verzoeken om informatie. Dit kan zijn op het gebied van genealogie, maar ook zijn er dikwijls vragen over de historie van een bepaalde boerderij of woning. Het is fijn dat er steeds mensen aanwezig zijn die de bezoekers kunnen informeren. Annie Swinkels en Willemien Doomernik zorgen ervoor dat het Heemhuis wordt schoongehouden, waarvoor veel dank. Het koor de Heemkundjes treedt regelmatig op in Franciscushof en Grootenhout, waar zij met liedjes van vroeger de mensen goed weten te vermaken.

Lezingen:

Het houden van lezingen is een van de speerpunten van onze heemkundekring. De werkgroep lezingen was er in geslaagd om interessante lezingen te organiseren. De eerste lezing van dit jaar was op 8 maart en werd gegeven door Wim Daniëls. Hij vertelde over de eerste Nederlandse wereldfietser, Albert Sutherland Royards, wiens familie

oorspronkelijk uit zuidoost Brabant kwam. Hij was de eerste Nederlander die kort na het uitvinden van de fiets de wijde wereld in fietste en Wim vertelde hoe die fietstochten verliepen.

Op 17 mei de lezing "Tussen vrijheid en vrede" van Jan van Oudheusden, in zijn werkzame leven historicus van de provincie Noord Brabant. Hij hield een boeiend betoog over de periode in het zuiden van Nederland tussen de bevrijding en de uiteindelijke capitulatie van de Duitsers op 5 mei 1945.

De lezing van 13 september werd verzorgd door Jan Timmers en ging over de ontwikkeling van de boerderij in oostelijk Brabant. Ingegaan werd op de constructie en de bouwvormen en op de rijke geschiedenis die sommige boerderijen hebben.

29 november een lezing over Lieshoutse en Mariahoutse bijnamen, gegeven door Henny Bevers en Nelly de Groot. Henny heeft deze door de jaren heen verzameld en bewaard. Een mooie lezing, met veel interactie vanuit het publiek, over een oud gebruik dat uit de mode is geraakt

Laarbeekexcursie:

Op zaterdag 17 juni heeft de gezamenlijke excursie van Laarbeekse Heemkundekringen plaatsgevonden. Dit keer stonden Thorn en Maastricht op het programma. Na de koffiepauze was er gelegenheid om het stadje Thorn te bezichtigen, waarna de reis werd voortgezet richting Maastricht. Na de lunch was er onder leiding van enkele gidsen een rondleiding door het centrum van Maastricht. Een leuke en leerzame dag die werd afgesloten met een diner.

Memorix:

In 2019 zijn wij overgegaan tot een abonnement op het systeem Memorix Maior. Met dit registratiesysteem kunnen wij onze foto's en andere documenten op een toegankelijke wijze registreren. Inmiddels zijn er duizenden foto's ingevoerd in dit programma. Op de website zijn onze foto's nu toegankelijk voor een breed publiek. Het is een voortdurend proces en onze vrijwilligers zijn, voor een deel vanuit huis, steeds bezig met ons foto- en bidprentjesarchief. Ook films en gesproken dialect worden toegevoegd. Indien mogelijk worden bijscholing sessies bijgewoond. Kijk op www.hofvanliessent.nl en klik op archief of indien gewenst op bidprentjes.

Rabobank:

Ook in 2023 hebben we ons weer aangemeld voor de Rabo Clubkas campagne. Onze Heemkundekring kreeg het mooie bedrag van € 449,55 overgemaakt, waarvoor dank aan iedereen die op ons gestemd heeft.

Tentoonstellingen:

In het Dorpshuis is nog de tentoonstelling van het werk van Martien Coppens te bezoeken. Joep Coppens, medeoprichter van onze Heemkundekring, heeft het archief van zijn vader, fotograaf Martien Coppens, geschonken aan onze Heemkundekring. Het archief bevat veel mooie portretfoto's en bidprentjes.

Ook in het heemhuis worden regelmatig bijzonderheden tentoongesteld. Er waren foto's van Martinus Swinkels en een overzicht van oude schoolpullen.

In december heeft Henny Bevers met assistentie van Joop van den Baar in de heemkamer een kerstdorp gecreëerd. Rinie van Lierop heeft dit uitgebreid met een speelgoedtrein van omstreeks 1930 met bijbehorende rails, wissels, overweg en station.

VvE:

Als eigenaar van het pand Dorpsstraat 13, waar ons Heemhuis is gevestigd, wonen wij de vergaderingen bij van de Vereniging van Eigenaren van het appartementencomplex. Er worden regelmatig bijeenkomsten gehouden over uiteenlopende zaken. In verband met de samenvoeging van twee commerciële ruimtes op de begane grond tot één woning was het noodzakelijk dat de splitsingsakte gewijzigd werd. Inmiddels zijn we in de afrondingsfase hiervan. Onze voorzitter en penningmeester vertegenwoordigen ons tijdens deze bijeenkomsten.

Website:

In de tweede helft van 2023 hebben we met veel trots onze nieuwe website www.hofvanliessent.nl gepresenteerd. De oude site was aan vernieuwing toe en bestuurslid Walter van Houten heeft een geweldige nieuwe website gebouwd. Naast de informatie over de vereniging vindt u er bijvoorbeeld het jaarprogramma, de voor verkoop bestemde boeken die op voorraad zijn, de contactpersonen van de werkgroepen, een link naar ons huishoudelijk reglement en statuten en zo nodig nieuwsberichten. Bovendien zijn wij als ANBI instelling verplicht jaarlijks onze financiële cijfers te publiceren op onze website. Het uitgebreide archief van foto's, video- en audiobestanden en bidprentjes is te raadplegen middels een veelzijdige zoekfunctie.

Archief:

Behalve het registreren van ons fotoarchief in het Memorix-programma wordt er ook voortdurend gewerkt aan het digitaal vastleggen van de documenten die door de jaren heen verzameld zijn. Er wordt een database gemaakt waar de diverse stukken te vinden zijn in ons archief en voor de mensen die geen computer gebruiken, wordt dit uitgeprint en opgeslagen in mappen. Dit jaar zijn we met een kleine werkgroep gestart met het opstellen van een leidraad. We gaan vastleggen wat en op welke manier er gearchiveerd wordt. Uitgangspunt is: wat is over 50 jaar belangrijk en wat willen we dan terugzien? Komend jaar zal dit definitief vorm krijgen. Doorlopend ontvangen we schenkingen van particulieren, zoals boeken, foto's, documenten en waardevolle spullen. Deze moeten allemaal geregistreerd worden en een plaats krijgen in ons Heemhuis. Ook de bibliotheek wordt zowel op papier als digitaal vastgelegd.

Kadaster:

De werkgroep Kadaster houdt zich bezig met het uitzoeken van percelen na 1832. Men gebruikt hiervoor het programma Haza en de Kadasterviewer. Voor deze kadasterviewer wordt gebruik gemaakt van een betaald programma. Er wordt verder gebruik gemaakt van de gedigitaliseerde fiches en hulpkaartjes die van het kadaster gekocht zijn. Iedereen kan bij onze heemkundekring een verzoek indienen voor het uitzoeken van zijn of haar perceel. Dat gebeurt meestal via het secretariaat van de heemkundekring. Door particulieren wordt regelmatig een beroep gedaan op onze heemkundekring om de geschiedenis van hun eigendom uit te zoeken. Ook zoekt deze werkgroep de geschiedenis van Lieshout uit voor zover mogelijk. Voortdurend zijn er bovendien archeologische onderzoeken uit te voeren. Steeds zijn percelen in beeld waar gebouwd gaat worden.

Carillon:

Het carillon speelt iedere dag om 8.30, 10.00, 12.00, 14.30, 16.00 en 18.00 uur. Na de ingebruikname op 22 april 2022 zijn de vrijwilligers Jan van Hoek en Bart Verhagen, samen met Joost van Luijt (bestuur), de werkgroep "carillon" gestart. Vanuit de omgeving moest

ervaren worden of het carillon naast plezier wellicht ook bij sommigen voor overlast kan zorgen. Uit ervaring blijkt dat het carillon 6 keer per dag speelt op tijden waar men er louter plezier aan beleeft. Ten tijde van carnaval, Sinterklaas en Kerst worden er liederen gespeeld die passen bij de themafeesten. Ook wordt op 4 mei om 20.00 uur het Wilhelmus gespeeld. Op deze manier speelt de werkgroep in op de actualiteit. Inmiddels kan men liederen horen die ingespeeld zijn door Bart Verhagen. Met de vaardigheid van Bart kunnen we als werkgroep nog specifiek inspelen op actuele feesten.

Archeologie:

Archeologie is een belangrijk onderwerp bij de Heemkundekring. In het verleden hebben vooral Rob en Ine van Zuilen en Joop van de Baar zich sterk gemaakt voor de archeologie van de gemeente Lieshout, later Laarbeek. Naast archeologische initiatieven vanuit ieders eigen Heemkundekring is er een regionale samenwerking met heemkundekringen in de omgeving. De SAS, Stichting Archeologisch Samenwerkingsverband heeft roerige jaren achter de rug. Afgelopen zomer hebben Henk van Beek (Aarle-Rixtel), Guido Klessens (Beek en Donk) en Joost van Luijt namens onze heemkundekring het initiatief genomen om de SAS nieuw leven in te blazen. Het belang van de SAS is om middels goede communicatie met ieders gemeente waardevolle archeologie op tijd te traceren en niet per ongeluk te vernietigen. Dit gebeurt vaak met het roeren van de grond bij de start van nieuwbouw. De heemkundekringen van Laarbeek hebben een prima relatie met hun gemeente. Zo proberen we samen met de gemeente Laarbeek op tijd te communiceren als er bij vergunningsaanvragen wellicht archeologische waarde valt te traceren.

100 Jaar Wilhelminakanaal:

In 2023 was het 100 jaar geleden dat het Wilhelminakanaal geopend werd. In de week van 12 tot 17 mei organiseerden de gezamenlijke heemkundekringen van Laarbeek diverse activiteiten om deze voltooiing onder de aandacht te brengen. Centraal bij dit evenement stond de ontvangst van een aantal historische binnenvaartschepen die deze periode afmeerden bij Sluis V in het Achterbosch in Lieshout. In het weekend waren de schepen te bezichtigen voor het publiek. In het ruim van de Terra Nova was een tentoonstelling ingericht over de aanleg van het kanaal. Deze tentoonstelling is nog te bekijken op de website via de Post op de Homepage. De maandag, dinsdag en woensdag waren gereserveerd voor de bezoeken van de scholen.

Met trots kijken we terug op dit evenement en zijn dankbaar voor alle steun en ondervonden sympathie voor het werk van de heemkundekringen.

Onthulling kunstwerk Dorpshuis:

Bij gelegenheid van de opening van het Dorpshuis op 1 juni 1968 werd aan de muur een kunstwerk bevestigd, ontworpen door mevrouw Elly Smulders-Lamers en vervaardigd door Broer Jansen. Bij de verbouwing werd het verwijderd en opgeslagen en dreigde ten onder te gaan aan de tand des tijds. Broer Jansen heeft zich hard gemaakt om het kunstwerk terug te plaatsen waar het hoorde. Nadat de vogel opgeknapt was door Segeren Poorten werd op 1 september in aanwezigheid van wethouder Monika Slaets, diverse genodigden, het Servatiusgilde en vele belangstellenden het kunstwerk opnieuw onthuld

Bevrijding:

Het is een mooie traditie om jaarlijks op de 3^e vrijdag in september, dit jaar op 22 september, de bevrijding te herdenken bij het monument aan het Prinsenhof. Zoals voorgaande jaren zijn de kinderen van groep 8 van kindcentrum "De Sprinkel" aanwezig, evenals hun leerkrachten en de directrice. Verdere genodigden waren de Vereniging van Laarbeekse Veteranen, het comité Herdenking Bevrijding en een delegatie van de Dorpsraad. Ook het gilde was in vol ornaat aanwezig. De ceremonie werd geopend met het ontsteken

van het bevrijdingsvuur. Er werden gedichten voorgelezen en bloemen gelegd. Daarna werd de "Taptoe" geblazen, gevolgd door twee minuten stilte, waarmee de ceremonie beëindigd werd.

Overige:

Regelmatig vindt er overleg plaats met de Laarbeekse Heemkundekringen. Daarnaast is er, indien noodzakelijk, regelmatig telefonisch overleg.

Tweemaal per jaar is er overleg met Regio De Peel van Brabants Heem. Ook is er overleg van de Raad van Aangeslotenen waarin alle Heemkundekringen van Noord-Brabant verenigd zijn.

Mevrouw Henny Bevers vertegenwoordigt onze Heemkundekring bij de straatnaamcommissie van de gemeente. Naar behoefte komt deze commissie bij elkaar.

Tot slot dankt het bestuur allen die zich op enigerlei wijze verdienstelijk hebben gemaakt voor het heemgebeuren in het verenigingsjaar 2023. Het bestuur hoopt het komende jaar wederom op uw belangstelling te mogen rekenen.